

Bemærkninger til Albertslund Kommunes budgetkatalog 2023

Fra Hedemarkens Afdelingsbestyrelse & Hedemarkens Boligsociale Udvalg

KOMMENTAR TIL PRIORITERING AF BESPARELSER I BUDGETKATALOGET I FORHOLD TIL UDSATTE BORGERE OG VILKÅRENE I HEDEMARKEN

• 1.29 Besparelse på planteservice på Rådhuset • 2.13 Nedlæggelse af forebyggende skolesocialrådgiverfunktion • 2.21 Tilpasning af udgifter på klubområdet • 2.26 To modeller for varig reduktion i Den Kriminalpræventive Enheds (DKE) driftsmidler • 3.22 Administrative besparelser i beskæftigelsesindsatsen afledt af benchmarking analyse • 3.23 Besparelser på aktiveringsindsatsen afledt af benchmarking analyse

Én ting er, at man vil spare på nogle sociale, socialpædagogiske, kriminalpræventive og beskæftigelsesmæssige indsatser.

Men vi synes, det er helt forkert at fjerne indsatser netop fra kommunens allermest socialt og helbredsmæssigt udsatte.

Vi anmoder Albertslund Kommune om at inddrage vilkårene i Hedemarken i vurderingen af forslagene til besparelser.

Hedemarken afd, AKB Albertslund, er Albertslund Kommunes største boligområde. Vi har 888 boliger, heraf 42 ældre og handicapboliger, som kommunen har anvisningsret til.

Hedemarken har også kommunens største andel af socialt udsatte. Dette er Albertslund Kommune bekendt. Det er dokumenteret overfor Landsbyggefonden i ABC-samarbejdet med Kommunen om den boligsociale helhedsplan 2021-2025.

Albertslund Kommune er medansvarlig for Hedemarkens beboersammensætning.

Kommunen har historisk anvist nogle af de allermest socialt og helbredsmæssigt udsatte borgere til boliger i Hedemarken.

På Wikipedia findes en beskrivelse af Albertslund Kommunes anvisningspolitik overfor Hedemarken gennem 1970'erne til primo 1980 (kildehenvisninger kan findes via linket).

Hedemarkens beboersammensætningen beskrives således:

"... unge henviste fra socialforvaltningen, henviste fra Vridsløse Statsfængsel, fra den psykiatriske institution "Nordvang" eller fra nabokommuner."

Ikke uventet førte dette til

"... sociale problemer med ophobning af invalidepensionister, enlige mødre og såkaldte "multiproblem-familier".

<https://da.m.wikipedia.org/wiki/Albertslund>

I dag bor vi ca. 1660 mennesker i Hedemarken.

- Ca. halvdelen af os har ikke-vestlig baggrund.
- 3/4 af forældre-generationen (de 30-59-årige) har ingen uddannelse ud over grundskolen.
- Pr. 01.01.2021 var 1/3 (34,3%) af de 18-64-årige udenfor arbejdsmarked eller uddannelse.

Jf. Indenrigs og boligministeriets liste over forebyggelsesområder 2021

<https://im.dk/Media/637738689372299653/Forebyggelsesomr%C3%A5der%202021.pdf>

(Også Albertslund Nord er på listen over forebyggelsesområder)

Mange af vores børn har det svært i skolen. Mange får for lave karakterer til at komme ind på nogen som helst ungdomsuddannelse. Mange af vores unge får aldrig en uddannelse.

Jævnfør boligsociale data fra Landsbyggefonden: Karaktergennemsnittet er lavere; andelen af unge, der får en uddannelse efter grundskolen er lavere; og andelen af 18-29 årige, der afbryder en ungdomsuddannelse uden at påbegynde en ny, er højere end i det øvrige Albertslund.

Albertslund Kommune har et socialt ansvar for de socialt og helbredsmæssigt mest udsatte borgere. Det gælder også de socialt udsatte borgere, som kommunen har medvirket til at samle i Hedemarken.

KOMMENTAR TIL LUKNING AF VÆRESTEDERNE FOR UNGE, NEDLÆGGELSE AF FOREBYGGENDE SKOLESOCIALRÅDGIVERFUNKTION OG REDUKTION AF DEN KRIMINALPRÆVENTIVE INDSATS

• 2.21 Tilpasning af udgifter på klubområdet • 2.13 Nedlæggelse af forebyggende skolesocialrådgiverfunktion • 2.26 To modeller for varig reduktion i Den Kriminalpræventive Enheds (DKE) driftsmidler

2.21 Tilpasning af udgifter på klubområde

Hedemarken og Albertslund Nord er de 2 eneste områder i Albertslund, der har så mange socialt udsatte, at vi er på regeringens forebyggelsesliste. Til trods herfor er det netop her, at forvaltningen foreslår at fjerne den socialpædagogiske indsats for de unge.

Virkeligheden i Hedemarken er, at kun ca. 1/4 af forældregenerationen (30-59 år) har uddannelse ud over grundskolen.

Forældre uden uddannelse har svært ved at hjælpe deres børn i skolen og deres unge til uddannelse. Derfor bliver andre voksne omkring børn og unge særligt vigtige, hvis man vil bryde den sociale arv. Dette gælder i særdeleshed de ansatte i klubber og væresteder.

I Hedemarken og Albertslund Nord har vi ikke ungdomsklubber. Vi har kun væresteder. Men disse omfatter til gengæld også unge op til 25 år.

Forvaltningens budgetforslag om at nedlægge værestederne i netop Hedemarken og Albertslund Nord kan efterlade de socialt udsatte unge i Hedemarken og Albertslund Nord helt uden tilbud. Klubberne i de andre bydele er ikke et realistisk alternativ:

Dels kan forældre være utrygge ved at lade deres unge under 18-tage til klubber i en anden bydel. Dels kan disse klubber ikke rumme de 18-25 årige. Dels nytter idéen med fripladser

ikke: Mange af de unge, som har allerstørst behov for støtte, har forældre, der ikke magter at søge friplads, selv hvis de er berettigede.

Det er et illusionsnummer, når forvaltningen forsøger at foregive, at de unge fra Hedemarken og Albertslund Nord kan rummes i ungdomsklubber i andre dele af kommunen. Det kan de ikke. Det var netop derfor, at der i sin tid blev oprettet et værested i Nord. Forvaltningen er bekendt med dette. Forvaltningens argumentation er usaglig.

Ved borgermødet den 31. august viste forvaltningen plancher med gennemsnitstal for kommunen som grundlag for deres forslag om at nedlægge værestederne i Hedemarken og Albertslund Nord. (I runde 1, om bl.a. ungdomsklubber og væresteder). Men det er usagligt at anvende kommunale gennemsnitstal som grundlag for beslutninger, når de sociale udfordringer netop ikke er ligeligt geografisk fordelt - jf. det indledende afsnit med kommentar om prioritering af besparelser.

Det er socialt uansvarligt at fjerne værestederne for unge i Hedemarken og Albertslund Nord.

2.13 Nedlæggelse af den forebyggende skolesocialrådiverfunktion.

I Hedemarken er der for mange børn og unge, der klarer sig for dårligt i skolen, og som ikke kan komme ind på og/eller gennemføre en ungdomsuddannelse.

Ifølge skolen er for stort fravær ét af de store problemer. Det medvirker til at elever klarer sig dårligt fagligt. Nogle gange er der tale om skolevægning - men årsagen kan også være forældrenes ferieplaner.

Målet med skolesocialrådgiverens arbejde er bl.a. at støtte skolernes forebyggende arbejde med elever og deres forældre, f.eks. i forbindelse med elever med højt fravær.

Ifølge forvaltningen har socialrådgiverordningen god effekt på de enkelte skoler. Skolernes ledelser ønsker udvidelse af ordningen med flere timer, så man dermed kunne øge den forebyggende indsats på skolen. Dette støtter vi.

Hvis den forebyggende skolesocialrådgiverfunktion nedlægges, så er det til skade for skolegang og uddannelsesmuligheder for mange af Hedemarkens socialt udsatte børn.

2.26 To modeller for varig reduktion i Den Kriminalpræventive Enheds (DKE) driftsmidler

Forvaltningen foreslår at nedlægge de unges væresteder i Hedemarken og Albertslund Nord - de 2 områder i kommunen, der har allermest brug for forebyggelse.

Budgetkataloget peger på besparelser ved at nedlægge den forebyggende skolesocialrådgiverfunktion.

Konsekvensen af dette kan blive større behov for kriminalpræventive indsatser.

I sammenhængen forekommer det uigennemtænkt at foreslå besparelser på den kriminalpræventive indsats.

KOMMENTAR TIL BESPARELSER VEDR. BESKÆFTIGELSE VED REDUKTION AF JOBCENTRET, LUKNING AF JOBHUSET SAMT BESPARELSER PÅ PLANTESERVICE

- 3.22 Administrative besparelser i beskæftigelsesindsatsen afledt af benchmarking analyse
- 3.23 Besparelser på aktiveringsindsatsen afledt af benchmarking analyse • 1.29 Besparelse på planteservice på rådhuset

Forslag 3.22 indebærer bl.a. at 6 medarbejdere i Jobcentret afskediges.

Forslag 3.23 indebærer, at Jobhuset lukkes, og at 18 medarbejdere afskediges.

Forslagene indebærer, at ledige borgere i nogle tilfælde skal have en ny sagsbehandler og virksomhedskonsulent tilkøbt deres sag. Dette kan være belastende for de mest udsatte borgere, hvor etablering af tillid kan være forudsætning for succes med en beskæftigelsesmæssig indsats.

I stedet skal opgaverne varetages af ekstern leverandør.

Begge forslag stilles på baggrund af benchmarkinganalyser gennemført af BDO, hvor Albertslund Kommunes enhedsomkostninger, indsatser og resultater i beskæftigelsesindsatsen sammenlignes med en række andre kommuner.

Det fremgår, at forvaltningen gerne vil nytænke beskæftigelsesindsatsen med henblik på at kunne få bedre indsats for færre ressourcer.

Bl.a. vil man gerne (i 3.23) have en ekstern leverandør der arbejder:

evidens- og forskningsbaseret, således at borgerne oplever samme eller bedre kvalitet i aktiveringsforløbene.

I forhold til forslag 3.22 anføres at der er:

"et potentiale for at øge produktiviteten, optimere arbejdsmetoderne samt arbejde mere data og brugerdrevet, da det er forudsætningen for at få viden om effekten af indsatserne, så der kan ske løbende læring og justering."

"der er en forventning om bedre resultater for færre ressourcer grundet implementering af målstyring samt ændrede tilgange i opgavevaretagelsen."

Det undrer, at forvaltningen ikke har overvejet at nå disse mål ved at arbejde ud fra "**Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, SØM**", (f.eks. med egne medarbejdere).

SØM er udviklet af Socialstyrelsen gennem flere år. Investeringsmodellen er netop et redskab til "*at få viden om effekten af indsatserne, så der kan ske en løbende læring og justering*" og om "*bedre resultater for færre ressourcer*"

SØM er gratis at bruge og Socialstyrelsen udbyder gratis kurser i anvendelsen.

Se venligst afsnittet nedenfor om Den Socialøkonomiske Investeringsmodel.

Mangler i analyserne af konsekvenser for andre fagområder og områdebevillinger:

I 3.22 (nedskæringer i Jobcentret) anføres, at udviklingskapaciteten mindskes, hvilket kan have betydning for omfanget af ressourcer, der kan bydes ind med i tværgående projekter og arbejdsgrupper i kommunen.

I 3.23 (nedlæggelse af Jobhuset) forventes ingen negative konsekvenser for andre fagområder og bevillinger.

MEN der mangler analyse af konsekvenserne i forhold til

- Albertslund kommunes samarbejdet med den socialøkonomiske virksomhed VOKS
- Albertslund Kommunes forpligende samarbejdsaftale indtil 2025 om ABC, med Landsbyggefonden og 3 boligselskaber med udsatte boligområder.

Konsekvenser vedr. kommunens samarbejde med VOKS om optræning af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

- 3.22 Administrative besparelser i beskæftigelsesindsatsen afledt af benchmarking analyse
- 1.29 besparelse på planteservice på rådhuset

Ifølge 3.22 påpeger benchmarkanalysen gode resultater for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

En del af dette må kunne tilskrives kommunens samarbejde med den socialøkonomiske virksomhed VOKS, der - som ekstern leverandør - har succes med at optræne og udrede nogle af kommunens udsatte aktivitetsparate kontanthjælpsmodtager.

VOKS er en socialøkonomisk virksomhed, som er skabt under en tidligere boligsocial helhedsplan drevet af Albertslund Boligsociale Center (ABC) i samarbejde med Hedemarken og Albertslund Kommune. VOKS bor i Hedemarken, men er i dag en selvstændig virksomhed.

<https://www.voks.nu/>

VOKS laver bæredygtige plantearrangementer med omtanke for mennesker og miljø. Albertslund Jobcenter visiterer borgere til arbejdsfællesskabet i VOKS. Hvis dette ophører, så vil VOKS være nødt til at indgå samarbejde med andre kommuner. Albertslund Kommune vil miste de 12 pladser, som VOKS har til optræning af aktivitetsparate borgere. Borgerne vil samtidig miste muligheden for at blive aktiveret i lokalsamfundet.

Planerne i **punkt 1.29 besparelse på planteservice på rådhuset** kan have utilsigtede beskæftigelsesmæssige konsekvenser.

VOKS blev en selvstændig virksomhed på det værst tænkelige tidspunkt, ca. 1/2 år før corona-krisen.

Hvis VOKS mister kunder og er nødt til at lukke, så mister kommunen både 12 pladser til optræning af aktivitetsparate ledige og 6 borgere mister deres arbejde, herunder 4 flexjobbere.

Opsigelsen af planteabonnementet hos VOKS har således både konsekvenser for borgerne og for andre fagområder og områdebevillinger (hvilket ikke fremgår af forvaltningens fremlæggelse)

Forvaltningens argumenterer med, at opsigelse af planteabonnementet med VOKS kan føre til reduceret CO₂-udledning i forbindelse med transport. Argumentet er ikke holdbart:

- VOKS benytter netop planter, der er dyrket lokalt eller er miljøcertificerede, og planter dem i genbrugsemballage fra lokalområdet. Der er ikke CO₂ forbrug til transport af planterne til VOKS
- Albertslund Rådhus ligger på vejen til andre af VOKS's kunder. At stoppe ved Rådhuset på vejen forbruger ikke CO₂

Konsekvenser vedr. Albertslund Kommunes forpligtende boligsociale samarbejdsaftaler til 2025

- 3.23 Besparelser på aktiveringsindsatsen afledt af benchmarking analyse

Albertslund kommune er forpligtet af en samarbejdsaftale om boligsociale indsatser fra marts 2021 til februar 2025 med Landsbyggefonden og med 3 boligselskaber: AB, VA samt AKB, Albertslund (for Hedemarken). Alle aftaleparterne er med til at financiere aftalen. Det største bidrag kommer fra Landsbyggefonden.

Albertslund Boligsociale Center (ABC) leder samarbejdet.

Lukning af Jobhuset vil påvirke 2 af indsatserne, som er omfattet af samarbejdsaftalen, nemlig "Fremskudt Vejledning" og "Aktivt Liv for Ledige"

<http://abcenter.dk/det-laver-abc/beskaeftigelse.html>

Landsbyggefonden støttede bl.a. fordi både Hedemarken og Albertslund Nord er særligt socialt udsatte - jf. linket til regeringens forebyggelsesliste i afsnittet med KOMMENTAR TIL PRIORITERING AF BESPARELSER.

Ifølge samarbejdsaftalen stiller Albertslund Kommune med de fagprofessionelle kommunale medarbejdere, der indgår i samarbejde med ABC. ABC frikøber rådgivere fra Jobhuset til aktiviteterne, og Jobcentret og Jobhuset indgår desuden i udviklingen af samarbejdet.

Det er netop det velfungerende samarbejde imellem ABC's boligsociale medarbejdere og kommunens fagprofessionelle medarbejdere, som giver beskæftigelsesmæssige resultater.

Landsbyggefonden har bl.a. stillet krav om målsætninger, succeskriterier og evaluering af indsatserne som betingelse for sin støtte.

Både Landsbyggefonden og ABC-samarbejdet arbejder med *"at få viden om effekten af indsatserne, så der kan ske løbende læring og justering"*

Budgetkataloget foreslår at nedlægge Jobhuset og at afskedige de kommunale medarbejdere, som indgår i det igangværende ABC-samarbejde om beskæftigelse, og deres faglige bagland

I januar 2023 vil vi være næsten 2 år inde i det 4-årige boligsociale samarbejdsprojekt, som kommunen har forpligtet sig til.

Det vil være til skade for opsamling af erfaringer og for evaluering, hvis kommunen ændrer grundlaget for samarbejdet.

KOMMENTAR OM SOCIALMINISTERIETS SOCIALØKONOMISK INVESTERINGSMODEL, SØM OG KOMMUNENS ØKONOMISKE BEREGNINGER

Ved borgermødet den 31.08 blev deltagerne præsenteret for beregninger af sociale udgifter, som angiveligt - over tid - ville føre til en katastrofal mangel på likviditet, hvis der ikke blev gennemført store besparelser.

Vi savner beregninger over, i hvilke tilfælde sociale udgifter kan være investeringer i mennesker, der kan give kommunale besparelser og øgede skatteindtægter.

Jævnføre Socialstyrelsens mangeårige arbejde med Den Socialøkonomiske Investeringsmodel - også kaldet SØM

<https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/socialstyrelsens-viden/som-og-okonomiske-analyser/som>

Socialstyrelsen skriver:

"Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, SØM, er et beregningsværktøj, der styrker beslutningsgrundlaget om sociale indsatser og sætter fokus på de økonomiske konsekvenser, der kan være ved at investere i en konkret lokal indsats.

Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, SØM, er særligt målrettet kommunerne, men kan bruges af alle, der ønsker mere viden om, hvordan en social indsats påvirker den offentlige økonomi over tid."

Det er gratis at anvende SØM og Socialstyrelsen laver gratis kurser.

Et medlem af Hedemarkens afdelingsbestyrelse spurgte ved borgermødet, om forvaltningen kendte til og brugte Den Socialøkonomiske Investeringsmodel fra Socialstyrelsen:

1. I runde 1 om bl.a klubberne blev spørgsmålet ikke besvaret.
2. Borgmesteren blev forespurgt, men svarede NEJ
3. I runde 2 om "Borger og arbejdsmarked" blev der også svaret NEJ.

Vi savner beregninger af effekten af de sociale indsatser - eller manglen på samme:

- Vil de foreslåede sociale besparelser på f.eks. klubområdet og det kriminalpræventive område medføre så negative konsekvenser, at det kan føre til forøgede kommunale udgifter?
- Hvis forvaltningen ville arbejde med Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, SØM: Kunne Albertslund Kommune investere i mennesker på en måde, som ville kunne føre til besparelser på budgettet og/eller forøgede skatteindtægter?

Er Albertslund Kommunes økonomiske beregningsmodeller realistiske uden beregninger af, hvordan sociale indsatser påvirker kommunens økonomi over tid?

AFSLUTTENDE KOMMENTAR

Vi er skuffede over, at Hedemarkens beboere igen skal være mål for kommunale besparelser.

Vi har den største andel af socialt udsatte i Albertslund Kommune. Hvilket kommunen er medansvarlig for.

Vi og vores medarbejdere har i årevis brugt store ressourcer på det boligsociale samarbejde med Albertslund Kommune.

Det gjorde vi også, dengang kommunen ønskede vores samarbejde om at skabe et Medborgercenter i Hedemarken bibliotek. Der mødtes Hedemarkens beboere på tværs af alder og etniciteter. Der kunne småbørn gå hen af sig selv. Der var støtte til skolebørn og til studerende. Der var forberedende voksenundervisning i dansk og matematik. Der blev ydet borgerservice mmm. Hedemarken Bibliotek og Medborgercenter var en succes. Men kommunen lukkede det.

Nu foreslår forvaltningen at lukke vores unges værested, at nedlægge den forebyggende skolesocialrådgiverfunktion og at skære ned på den kriminalpræventive indsats.

Nu foreslår forvaltningen tilsyneladende også at underminere det forpligtende boligsociale samarbejde med Landsbyggefonden og bl.a. os om beskæftigelse.

Vi føler, at kommunen endnu engang trækker tæppet væk under fødderne på os.

Albertslund den 8. september 2022

Hedemarkens Afdelingsbestyrelse & Hedemarkens Boligsociale Udvalg